

H. DET HISTORISK-FILOSOFISKE FAKULTET

Tverrfaglige emner

HFITK001 TEKNOLOGIHISTORIE GK
Teknologihistorie, grunnkurs
History of Technology, Basic course

Faglærer: Førsteamanuensis Per Østby

Uketimer: Høst: 4F+2Ø+6S = 2,5Vt

Tid: Etter avtale.

Eksamen: 30.november

Hjelpemidler: D

Øvinger: O

Karakter: TE

Mål: Dyptgripende og raske endringer er et særtrekk ved dagens samfunn. Svært mange av disse endringene kan knyttes til utviklingen innenfor vitenskap og teknologi. Hastigheten og omfanget av disse forandringene kan for mange virke både forvirrende og overveldende. Denne utviklingen stiller oss ovenfor flere utfordringer. På den ene siden forventes det at vi som fagfolk og eksperter skal bidra til denne utviklingen ved å utvikle nye eller videreutvikle eksisterende teknologier. Samtidig stilles det krav om kritisk avstand, innsikt og vurdering av de samme vitenskaper og teknologier for å unngå uønskede konsekvenser eller katastrofer. Et annet viktig trekk ved samspillet mellom den teknologiske utviklingen og samfunnets forandringer er at ikke bare de funksjonelle, men også at de symbolske sidene ved teknologien får større betydning. Nye kommunikasjonsteknologier som for eksempel mobiltelefon og internett gir oss ikke bare større tilgang til mer informasjon, underholdning og kontakt, de er også i seg selv høyst synlige symboler på at vi lever i et samfunn med stadig skiftende produksjons-, forbruks-, identitets- og samhandlingsformer. En måte å få større forståelse av, og innsikt i de prosesser som preger dagens samfunn er å undersøke de utviklingstrekk og endringer som har skapt det samfunnet vi har i dag. Kursets målsetning er derfor å beskrive og analysere hvordan teknologi og samfunnet har utviklet seg i samspill og over tid. Det blir lagt vekt på å forklare hvordan politiske, sosiale, økonomiske og kulturelle forhold har påvirket den teknologiske utviklingen, og samtidig å vise hvordan utviklingen og integreringen av nye teknologier har stilt samfunnet overfor nye politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle utfordringer.

Forutsetning: Ingen.

Innhold: Ulike problemstillinger vil bli belyst ved hjelp av eksempler fra norsk og internasjonal vitenskap-, teknologi- og kulturhistorie. Følgende tema vil bli behandlet: Teknologi som del av vår opplevelse av tid og rom. Det skiftende samspillet mellom innovasjon, design og produksjon. Trender, marked og forbruk som kulturelle skift. Kunnskap, ekspertise og demokrati. Teknologi og kjønn. Utviklingen og betydningen av kommunikasjons- og transportteknologier. Forholdet mellom teknologi og natur, - fra kloakk til genmodifikasjoner. Vitenskap, teknologi og miljøproblematikken.

Undervisningsform: Forelesninger, video, diskusjoner og semesteroppgave.

Kursmaterieill: Lærebok og kompendium.

Eksamensform: Skriftlig.

Examen facultatum

HFEXFAC001ETIKK

Etikk

Ethics

Faglærer: Førsteamanuensis Truls Wyller

Uketimer: Høst: 2F+2Ø+8S = 2,5Vt

Tid: Etter avtale.

Eksamen: 30.november

Hjelpemidler: D

Øvinger: I

Karakter: TE

Mål: Gi en historisk og systematisk oversikt over ulike etiske retninger og begreper.

Forutsetning: Ingen.

Innhold: Emnet tar for seg den europeiske moralfilosofiens historie sett i lys av skiftende samfunnsforhold fra den greske oldtiden og fram til i dag. Framstillingen skjer parallelt med undervisningen i filosofi og vitenskapsteori til Examen philosophicum, med vekt på sentrale tenkere som Sokrates, Platon, Aristoteles, Augustin, Hume og Kant, og den føres fram til vår tids moralfilosofer (Habermas, Rawls mfl.). Samtidig med den historiske gjennomgangen gis det en systematisk innføring i ulike etiske retninger og begreper (f.eks. metaetikk, kognitivism, emotivisme, utilitarisme, pliktetikk). Blant spørsmålene som drøftes i de etiske teoriene finner vi: Eksisterer det universelle, etiske normer? Kan kultur- og verdikonflikter løses? Blir menneskene ufrie av bindende, moralske plikter? Hva er lykke? Hvordan bør vi leve?

Undervisningsform: Forelesninger.

Kursmaterieill: Truls Wyller: Etikens historie. En systematisk framstilling, Cappelen 1996.

Platon: Gorgias (i norsk oversettelse av A. Stigen). Samlaget 1994.

Eksamensform: Skriftlig.

HFEXFAC002HUMANVITENSKAPENE

Humanvitenskapene

Humanities

Faglærer: Førsteamanuensis Helge Høibraaten

Uketimer: Høst: 2F+2Ø+8S = 2,5Vt

Tid: Etter avtale.

Eksamen: 30.november Hjelpemidler: D Øvinger: I Karakter: TE

Mål: Gi et vitenskapsteoretisk innblikk i det særegne ved vitenskapene om mennesket som tenkende, språkbrukende, kunstnerisk og handlende vesen.

Forutsetning: Ingen.

Innhold: Emnet gir et vitenskapsteoretisk innblikk i det særegne ved vitenskapene om mennesket som tenkende, språkbrukende, kunstnerisk og handlende vesen. Spørsmål som blir berørt er bl.a.: Hvordan kan vi ha viten om fortiden, og er det forskjell på viten om fortiden og viten om samtiden ? Hva er den riktige fortolkningen av en tekst eller et kunstverk ? Er det mulig med vitenskap om kunst, eller er kunst og vitenskap uforenlige ? Finnes det viten om mennesket som ikke er naturvitenskapelig ? Har vitenskapen et kjønn ? Det gis et overblikk over humanioras historie og over aktuelle tradisjoner og skoleretninger, slik som retorikk, semiotikk, hermeneutikk, positivisme, marxisme, strukturalisme og dekonstruksjon.

Undervisningsform: Forelesninger.

Kursmaterieill: Søren Kjörup: Menneskevidenskapene. Problemer og tradisjoner i humanioras vitenskapsteori, Roskilde Universitetsforlag, 1996.

Eksamensform: Skriftlig.